

Vuosikertomus 2019

1. Yleistä	2
2. Linnustonsuojelu ja -tutkimus	3
2.1 Lintulajit	4
2.2 Tärkeät lintualueet	6
2.3 Elinympäristöt	7
2.4 Muu kansallinen suojelu ja tutkimus	8
2.5 Kansainväliset suojeluasiat	9
3. Lintuharrastuksen edistäminen	10
3.1 Tapahtumat	10
3.2 Tiira-lintutietopalvelu	12
3.3 Retkikummitoiminta	13
3.4 Lasten ja nuorten toiminta	13
3.5 Muu toiminta lintuharrastuksen edistämiseksi	14
4. Tiedotus ja julkaisut	15
4.1 BirdLife-lehti	15
4.2 Linnut-lehti	15
4.3 Linnut-vuosikirja	16
4.4 Ornis Fennica	16
4.5 Lintulehtiportaali	17
4.6 Verkkoviestintä	17
4.7 Muu tiedotustoiminta	17
5. Järjestötoiminta	18
5.1 Jäsenedistykset ja paikallistoiminta	18
5.2 Jäsenedistysten toiminnan tukeminen	19
5.3 Huomionosoitukset	20
5.4 Kansainvälinen järjestötoiminta	21
6. Hallinto	21
6.1 Edustajisto	21
6.2 Liittohallitus	22
6.3 Toimikunnat	22
6.4 Henkilökunta ja toimitilat	23
6.5 Jäsenyydet ja edustukset	24
7. Talous	25
7.1 Jäsenet	25
7.2 Vuosi- ja kuukausitukijat	25
7.3 Linnustonsuojeluklubi	25
7.4 Kertalahjoitukset	25
7.5 Muu varainhankintatyö	25
7.6 Valtionavustukset	25
8. Suomen Lintuvaruste Oy	26

1. Yleistä

BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf on 30 lintutieteellisen- ja lintuharrastusyhdistyksen sekä yli 23 000 henkilöjäsenen ja -tukijan keskusjärjestö sekä valtakunnallinen nuorisotyötä tekevä järjestö. BirdLife Suomi edistää linnustonsuojelua, lintuharrastusta ja -tutkimusta sekä toimii luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestäväen kehityksen puolesta paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. BirdLifen toiminta perustuu laajaan asiantuntija- ja vapaaehtoistyöhön, taloudelliseen tukeen ja aktiiviseen osallistumiseen. Jäsenyhdistysten valitseman edustajiston hyväksymää toimintasuunnitelmaa toteuttavat BirdLife Suomen hallitus ja henkilökunta, luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset.

BirdLife Suomi on maailmanlaajuisen, noin 120 maassa toimivan BirdLife Internationalin jäsenjärjestö. BirdLife Internationalilla on noin 3 miljoonaa henkilöjäsentä sekä 11 miljoonaa tukijaa. BirdLife International on maailman suurin ympäristöjärjestöjen verkosto ja johtava linnustonsuojelun asiantuntija, joka toimii kaikissa maanosissa ja keskittyy luonnon monimuotoisuuden, lintulajien, lintupaikkojen ja elinympäristöjen suojeluun. Toiminnan tarkoituksena on parantaa luonnon ja lintujen suojelun tasoa ja ihmisten elämänlaatua. BirdLife Suomi toteuttaa soveltuvin osin BirdLife Internationalin Euroopan toimintaohjelmia.

Vuosi 2019 oli BirdLife Suomen 47. toimintavuosi. Toiminnan tarkoitusta toteutettiin muun muassa seuraavasti:

- Yhdessä muiden suojelujärjestöjen kanssa tehdyn työn tuloksena luonnonsuojeluun saatiin 100 miljoonan euron vuosittainen valtion lisärahoitus.
- Olimme tekemässä uutta uhanalaisuuden Punaista kirjaa. Suomen linnuston uhanalaisuusarviointi perustuu valtaosin BirdLifen jäsenten ja tukijoiden tuottamaan lintutietoon. Puolet Suomessa pesivistä lintulajeista on uhanalaisia tai silmälläpidettäviä.
- Kampanjoimme lintuvesien kunnostuksen ja hoidon lisäämiseksi, mikä johti rahoituksen huomattavaan kasvuun ja mittavan lintuvesien kunnostusohjelman käynnistymiseen.
- Luontojärjestöjen lakialoite avohakkuiden rajoittamiseksi valtion mailla eteni eduskunnan käsittelyyn. Metsäkampanja on nostanut metsiensuojelun tarpeet yleiseen tietoisuuteen.
- Tiira-lintutietopalveluun tallennettiin lähes kaksi miljoonaa lintuhavaintoa. Tiiran uudistaminen edistyi huomattavasti lisäresurssien ansiosta. Tiirassa oli vuoden lopussa lähes 20 miljoonaa havaintoa.
- Suojelutyöntekijöiden määrä kasvoi lisääntyneiden lahjoitusten ansiosta.
- Teimme työtä, jotta lintujen laiton tappaminen Välimerellä ja muualla Euroopassa vähenisi.
- Pesimäaikaisen metsästyksen kieltämiseksi tekemämme kantelu eteni EU:ssa.
- Pihabongaus-tapahtumassa oli 24 000 osallistujaa 16 000 paikalla. Pihabongaus on Suomen suurin luontoharrastustapahtuma.
- Muut valtakunnalliset tapahtumat tavoittivat tuhansia linnuista kiinnostuneita: Tornien taisto 3 500 osallistujaa ja Pönttöbongaus 4 700 osallistujaa.
- Tuhannet lapset ja nuoret saivat luontokokemuksia ja tietoa lintuharrastuksesta Lasten lintuviikko -tapahtuman (5 000 osallistujaa) ja jäsenyhdistysten järjestämien muiden tapahtumien kautta.

- Retkikummit järjestivät eri puolilla maata yli 400 lintuopastusta, joihin osallistui yli 10 000 ihmistä.
- Edistimme satojen elinympäristöjen ja luontoharrastuspaikkojen säilymistä Tärkeät lintualueet -hankkeen avulla.
- Selvitimme Pönttöbongauksessa 29 000 pöntön pesinnät.
- "Tunnista 100 lintulajia" -haaste innosti tuhansia uusia lintuharrastajia ympäri Suomen.
- Selvitimme heinäkurpan elintapoja GPS-lähettimien avulla Tuuliaisien säätiön tukemana.
- Kartoitimme valkoselkätikkojen pesimäpaikkoja Etelä-Karjalassa.
- Vaadimme Suomessa WWF:n ja SLL:n kanssa EU:n vesipuitedirektiivin täytäntöönpanoa EU:n laajuisella kampanjalla, johon saatiin 350 000 allekirjoitusta.
- Osallistuimme järjestöjen yhteiseen ilmastokampanjaan sekä Ilmastomarssille yhdessä yli 20 000 ihmisen kanssa.
- Teimme kansainvälisen selvityksen lintujen aiheuttamien maatalousvahinkojen ennaltaehkäisyn keinoista.
- Edistimme lyijyhaukien ja -luotien käyttökieltoa soilla ja muilla kosteikoilla.
- Olimme mukana parantamassa luontoystävällisempää talousmetsien FSC-sertifiointia.
- Teimme vaalityötä luonnonsuojelumuotojen edustajien saamiseksi eduskuntaan ja europarlamenttiin.
- Julkaisimme Linnut-lehteä edeltäneen Lintumies-lehden numerot 1965–1992 sähköisessä muodossa Lintulehtiportaaliin (lintulehti.birdlife.fi).
- Olimme mukana ajantasaisiin lintuhavaintoihin perustuvassa EuroBirdPortalissa (eurobirdportal.org).
- Vuoden aikana BirdLifeen ja jäsenjärjestöihimme liittyi yli 2 500 uutta jäsentä ja tukijaa.
- Järjestimme 24.8. Helsingissä jälleen lintumessut, joissa oli yli 2 300 kävijää.

Kattojärjestö BirdLife Internationalin kautta olimme mukana suojelemassa lintuja sekä niiden tärkeitä levähdys-, ruokailu- ja pesimäpaikkoja ympäri maailmaa. BirdLife Internationalin painopisteinä olivat muun muassa hankkeet muuttoreittien turvaamiseksi, äärimmäisen uhanalaisten lajin suojelutyö, EU:n vesipuitedirektiivin edistäminen ja luonnonsuojelurahoituksen turvaaminen, lintujen laittoman metsästyksen ja pyydystämisen vastainen työ.

BirdLife Suomen toimintaa ohjasi toimintastrategia vuosille 2017–2020. Varainhankinnan ja markkinoinnin painopisteinä olivat vuosi- ja kuukausitukijoiden sekä jäsenten hankinta ja paikallisen varainhankinnan tukeminen sekä valtakunnallisten lintuharrastustapahtumien kehittäminen ja kasvattaminen. Järjestötoiminnassa panostettiin Tiira 2:n tekemisen lisäksi lintulehtiportaalin laajempaan käyttöönottoon, yhteisön tunnettuuden parantamiseen ja nuorisotyön kehittämiseen. Suojelutyön painopisteinä olivat Maakunnallisesti tärkeät lintualueet -hanke (MAALI), IBA-alueiden päivittäminen ja talousmetsien FSC-standardin uudistamistyö.

2. Linnustonsuojelu ja -tutkimus

BirdLife Suomen tavoitteena on lintujen suojelutilanteen parantaminen. Suojelutoimintaa ohjasivat BirdLife Suomen suojelustrategia vuosille 2017–2020 sekä BirdLife Internationalin suojeluohjelmat ja tavoitteet.

BirdLife Suomen suojelutyön painopistealueina olivat linnuille tärkeiden alueiden ja reittien turvaaminen, toimiminen lintujen uhanalaistumisen pysäyttämiseksi ja elinvoimaisten lintukantojen saavuttamiseksi sekä suojelua koskevan viestinnän kehittäminen. Suomen kannalta tärkeimmät BirdLife Internationalin suojeluohjelmat ovat tärkeiden lintualueiden (IBA) kartoitus, seuranta ja suojelu, elinympäristöjen suojeluohjelmat sekä uhanalaisten lajien suojeluohjelmat.

BirdLife Suomen tutkimustoiminnan tavoitteena on kerätä ja tuottaa tietoa lintujen ja muun luonnon suojelun avuksi. Tutkimukset toteutetaan pääosin vapaaehtoisten lintuharrastajien voimin. Valtakunnallinen linnustonseuranta toteutetaan yhteistyössä Luonnontieteellisen keskusmuseon kanssa. BirdLifen oman tutkimustoiminnan pääpaino on viime vuosina kohdistunut tärkeiden lintualueiden tunnistamiseen ja seurantaan. Lisäksi BirdLife toimii yleisesti lintuihin kohdistuvan tutkimuksen edistämiseksi.

Suojelutoimintaa koordinoivat BirdLife Suomen suojelutoimikunta ja hallitus. Suojelutoimikunta kokoontui vuonna 2019 kerran. Suojelutyötä toteuttivat pääasiallisesti BirdLife Suomen suojelu- ja tutkimusjohtaja Teemu Lehtiniemi ja suojeluasiantuntijat Petri Lampila ja Tero Toivanen. Lisäksi suojeluasioita edistivät kymmenet vapaaehtoiset ja BirdLifen jäsenyhdistykset omilla toimialueillaan.

2.1 Lintulajit

Vuoden 2018 vuoden lintu -hankkeen tulokset julkaistiin Linnut-vuosikirjassa. Hankkeen päätavoitteena oli selvittää rajusti taantuneen punasotkan Suomen pesimäkannan nykytila. Selvityksen mukaan Suomen punasotkakanta on 600–750 pesivää paria.

Jatkettiin hanketta äärimmäisen uhanalaisen heinäkurpan soidinpaikkojen suojelun edistämiseksi. Lajin päälevinneisyysalueella Itä-Suomessa kartoitettiin heinäkurpan esiintymistä ja kannustettiin heinäkurpalle tärkeiden peltojen viljelijöitä heinäkurppaa suosiviin viljelytapoihin. Parikkalassa tärkeän soidinpaikan viljely heinäkurpalle edullisella tavalla jatkui BirdLifen tuen avulla. Lappeenrantalaisella soidinpaikalla selvitettiin heinäkurppakoiraiden liikkumista GPS-paikantimien avulla. Toimintaan saatiin tukea Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiöltä.

Etelä-Karjalan valkoselkätikkoja kartoitettiin kevätkaudella tehostetusti lajin tärkeimpien pesimäpaikkojen ja kannankehityksen selvittämiseksi. Kartoituksiin saatiin apuraha Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiöltä

Valtakunnallista linnustonseurantaa toteutettiin yhdessä Luonnontieteellisen keskusmuseon kanssa. Yhdistyksiä kannustettiin edistämään vakiolinja-, vesilintu- ja talvilintulaskentoja toimialueillaan. Ylläpidettiin Lintulaskijat-sähköpostilistaa ja julkaistiin valtakunnallisten seurantojen tuloksia Linnut-vuosikirjassa sekä Linnut- ja BirdLife-lehdissä.

Järjestettiin laskijatapaaminen Lammin biologisella asemalla 9.–10.2. Tapaamiseen osallistui 30 henkilöä. Vuoden lintulaskijaksi valittiin Margus Ellermaa.

Kerättiin tietoa Suomen linnustosta ja linnuston muutoksista yleisötapahtumien, kuten Pihabongauksen ja Pönttöbongauksen, avulla (ks. 3.1). Julkaistiin Pihabongauksen tuloksia käsittelevä

artikkeli Euroopan linnustonseurannan Bird Census News -lehdessä.

Osallistuttiin lintujen uhanalaisuusarvioinnin laatimiseen ympäristöministeriön alaisen lintutyöryhmän jäsenenä. Uusi uhanalaisuusarviointi julkaistiin tammikuussa 2019. Arvion mukaan Punaisen kirjan lajeiksi luetaan puolet Suomen pesimälintulajeista.

Osallistuttiin ympäristöministeriön nimittämän merimetsätyöryhmän toimintaan. Työryhmä laati kansallisen merimetsästrategian ja toimintasuunnitelman, jotka luovutettiin ympäristöministeriölle lokakuun lopussa.

Osallistuttiin muun muassa merimetsä ja valkoposkihanhea koskevaan julkiseen keskusteluun ja tilaisuuksiin, kuten Korkeasaarissa keväällä järjestettyyn valkoposkihanhipaneeliin.

Suomessa pesivien valkoposkihanhien syyskanta laskettiin 7.–8.9. Laskennassa havaittiin 33 700 hanhea, mikä oli 13 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Jatkettiin työtä haahkan kevät- ja kesäaikaisen metsästyksen lopettamiseksi Suomen rannikkoalueilla ja Ahvenanmaalla. Tuotiin esiin kesäaikaisen metsästyksen haitallisuutta ja haahkan kesämetsästyksen vuosiksi 2019–2021 sallineen asetuksen perustelutekstin virheitä. Maa- ja metsätalousministeriö ei ottanut BirdLifen lausuntoa huomioon. BirdLifen haahkanmetsästyksestä EU:n komissiolle tekemää kantelua edistettiin yhteistyössä BirdLifen Euroopan toimiston kanssa. Ahvenanmaan kevätmetsästyksessä on Euroopan unionin tuomioistuimen käsittelyssä ja rannikkoalueiden kesämetsästyksessä komissiossa selvityksessä.

Toistettiin Ahvenanmaalla alkusyksyllä 2012 tehty merialueiden vesilintulaskenta. Laskennan tavoitteena oli selvittää erityisesti haahkan esiintymistä ja siinä tapahtuneita muutoksia. Laskennat teki Jari Helstola.

Edistettiin taantuneiden vesilintujen suojelua viestimällä uhanalaisten lajien metsästyksen liittyvistä ongelmista ja vaatimalla niiden metsästyksen rajoittamista. Julkaistiin ennen sorsastuskauden alkua tiedote yhdessä Metsästäjäliiton kanssa. Tiedotteessa korostettiin taantuneiden vesilintulajien metsästyksen välttämistä ja hyviä metsästysohjeita.

Jatkettiin työtä rauhoittamattomien lintujen pesimäaikaista tappamista koskevien poikkeuslupien vähentämiseksi. Alueyhdistykset tekivät Suomen riistakeskuksen myöntämistä luvista lukuisia valituksia. Vuosien vaikuttamistyön ansiosta poikkeuslupien sallimat lintujen tappomäärät ovat pienentyneet.

Vaikutettiin siihen, että naakan pesimä- ja kevätmuutonaikaista rauhoitusaikaa pidennettiin yli kaksi kuukautta maa- ja metsätalousministeriön alkuperäisestä esityksestä. Vaikutustyön pääaineistona olivat Tiira-lintutietopalveluun kirjatut havainnot.

Osallistuttiin Metsähallituksen vieraspetohankkeen ohjausryhmän toimintaan. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa vieraspetojen, minkin ja supikoiran, pyyntiä erityisesti saariston linnustonsuojelualueilla. Osallistuttiin vieraslajien neuvottelukunnan ja asiantuntijaryhmän toimintaan ja avustettiin hallintoa

vieraslajiportaalin lintutietojen päivittämisessä.

Selvitettiin mahdollisuuksia osallistua Ruotsin BirdLifen Räyskä-LIFE-hankehakemukseen.

Osallistuttiin Luonnontieteellisen keskusmuseon koordinoiman Petolinnut-LIFE-hankkeen suunnitteluun. Hanke ei saanut rahoitusta.

Kiljuhanhen ja uhanalaisten petolintujen suojelussa jatkettiin yhteistyötä WWF Suomen toimintaryhmien ja ympäristöhallinnon kanssa.

Kannustettiin lintuharrastajia kirjaamaan Tiira-lintutietopalveluun laajasti suojelua ja tutkimusta tukevia lintuhavaintoja. Havaintoja toivottiin esimerkiksi lintujen pesänrakennuksen alkamisesta ja reviireille asettumisesta, mikä auttaa lajien lisääntymiskauden määrittelyssä. Välitettiin Tiira-lintutietopalvelun havaintoaineistoa useisiin tutkimuksiin ja selvityksiin.

BirdLife Suomen rareiteetikomitea (RK) kokoontui kaksi kertaa, maaliskuussa ja elokuussa.

RK:n kokousten tärkeimmistä päätöksistä tiedotettiin BirdLifen verkkosivuilla. Vuoden 2018 harvinaisuuskatsaus julkaistiin Linnut-vuosikirjassa. Vuoden 2019 lopussa RK:n ylläpitämässä Suomen lintujen lajiluettelossa oli 479 lajia (kategoriat A, B ja C yhteensä).

Osa komitean jäsenistä teki opintomatkoja nahkakokoelmiin Pietarin ja Moskovan yliopistoihin. Vanhojen lomakkeiden skannaus keskustuimistossa saatiin valmiiksi, ja nyt lähes koko rareiteetikomitean aineisto on sähköisessä muodossa.

Neljä komitean jäsentä osallistui Pohjoismaiden rareiteetikomiteoiden kokoukseen elokuussa Norjan Listassa. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia määräysongelmia ja muita komiteoiden työhön liittyviä asioita, kuten taksonomiaa ja havaintojen luonnonvaraisuuden arviointia.

Rareiteetikomitea on selvittänyt, mitä taksonomiaa Suomessa kannattaisi noudattaa. Aiemmin seurattu eurooppalainen taksonomiakomitea (AERC TAC) ei ole enää viime vuosina toiminut aktiivisesti, joten on paineita vaihtaa taksonomista auktoriteettia. Komitea punnitsi erilaisia vaihtoehtoja AERC TAC:n korvaajaksi, mutta kesken selvitystyön kävi ilmi, että meneillään on suurten lintujen maailmanlistojen yhdistymiseen tähtäävä hanke, jonka ennakoidaan valmistuvan jo lähivuosina. Tässä tilanteessa ei katsottu järkeväksi lähteä tekemään mahdollisesti lyhytaikaiseksi jääviä muutoksia taksonomiaan. Komitea seuraa tilanteen kehittymistä ja harkitsee tilannetta uudelleen, mikäli työ näyttää viivästyvän.

2.2 Tärkeät lintualueet

Kansainvälisesti tärkeät lintualueet (IBA, Important Bird and Biodiversity Area) -hankkeessa tehtiin inventointeja seitsemällä IBA-alueella vapaaehtoisvoimin ja yhdessä yhteistyökumppanien (Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus) kanssa. Merkittävin laskentaponnistus kohdistui Käsivarren tunturialueelle, missä esimerkiksi linjalaskentoja tehtiin noin 240 kilometrin verran. Suomessa on 100 IBA-aluetta.

Aloitettiin Suomen IBA-alueverkoston ajantasaistaminen. Hankkeessa päivitetään IBA-alueiden

linnustotiedot, ajantasaistetaan IBA-kriteerilajisto ja raja-arvot, arvioidaan miten alueet täyttävät nykyiset IBA-kriteerit sekä tunnistetaan IBA-kriteerit täyttävät uudet alueet ja mahdolliset rajausmuutostarpeet. Hankkeen tavoitteena on valmistua vuoden 2020 aikana.

Maakunnallisesti tärkeät lintualueet (MAALI) -hankkeita ja hankkeiden päivityksiä valmistui vuoden aikana kolme. Tuettiin alueellisia hankkeita ja parannettiin aluekohtaisten tietojen laatua ja saatavuutta. MAALI on kansainvälisesti (IBA) ja kansallisesti (FINIBA) tärkeät lintualueet -hankkeiden laajennus, jossa BirdLifen jäsenyhdistykset nimeävät alueensa arvokkaimmat lintualueet. MAALI-alueita on osoitettu lähes kaikkien BirdLifen jäsenyhdistysten alueilta.

Käytiin neuvotteluja vesilintujen metsästysrajoitusalueverkoston perustamisesta Suomeen ja laadittiin alueille valintakriteerit.

Jatkettiin aluekohtaisten linnustotietojen ja alueiden kuvauksien tallentamista lintualueetietokantaan (Tiiran IBA-selaimeen). Lintualueetietokantaan oli vuoden 2019 lopussa nimetty 4 800 aluetta.

Toteutettiin saaristolintuseurantaan liittyviä inventointeja yhteistyössä Metsähallituksen luontopalveluiden kanssa. Inventoinnit täydentävät IBA-alueiden seurantaa. Kaikkiaan inventoitiin 10 aluetta.

Koottiin Suomen ympäristökeskukselle selvitys muutonaikaisten levähtäjämäärien muutoksista Natura-verkoston linnustonsuojelualueilla (SPA-alueet) edellisen 12 vuoden aikana Tiira-lintutietopalvelun havaintojen perusteella.

Kannustettiin jäsenyhdistyksiä osallistumaan tärkeisiin kaavoitushankkeisiin sekä luonnonsuojelualueiden hoidon suunnitteluun ja avustettiin yhdistyksiä tarvittaessa. Maakuntakaavoista laadittiin yhdistysten kanssa yhteisiä lausuntoja ja valituksia.

Laadittiin yhdistyksille ja suojelutyöstä kiinnostuneille ohje kaavoitushankkeisiin osallistumisesta, kaavojen oleellisten linnustovaikutusten tarkistamisesta sekä suojelullisesti ongelmallisiin maankäytön suunnitelmiin vaikuttamisesta.

BirdLifen ylläpitämällä Porvoon Söderskärin lintuasemalla havainnoitiin 76 päivänä. Päämiehittäjinä toimivat Gustaf Nordenswan ja Antti Hulusi. Söderskärillä on seurattu läpimuuttavaa arktista linnustoa 54 vuoden ajan, ja se on tärkeä saaristolintujen tutkimuskohde.

2.3 Elinympäristöt

Metsien suojelua edistettiin yhteistyössä muiden luonnonsuojelujärjestöjen kanssa muun muassa vaikuttamalla METSO-ohjelman toteuttamiseen ja valtion metsien suojeluun. Osallistuttiin metsien FSC-sertifiointiin ja jatkettiin Suomen FSC-standardin päivitystyötä. Luonnonsuojelujärjestöillä oli myös yhteinen osa-aikainen FSC-työntekijä (Lauri Kajander).

BirdLife oli vuonna 2018 mukana yli 50 000 allekirjoittajaa keränneessä kansalaisaloitteessa, jolla vaadittiin avohakkuiden kieltämistä valtion omistamissa metsissä. Aloite luovutettiin eduskunnalle 22.10.

Osallistuttiin Metsäteho Oy:n Metsätalous ja linnusto -oppaan uudistamishankkeen ohjausryhmän toimintaan.

Neuvoteltiin Helsingin kaupungin kanssa lintujen pesimäaikaisten puuston raivausten ja muiden pesiin vaikuttavien toimien laillisuudesta ja käytäntöjen kehittamisestä.

BirdLifen maataloustyö keskittyy maatalouden ympäristötuen kehittämiseen luonnon monimuotoisuuden kannalta paremmaksi. Vuonna 2019 osallistuttiin ympäristöjärjestöjen yhteisen Kestävän maatalouden tiekartta -vision laatimiseen. Visio julkaistiin 17.12. Vuoden lopussa 2020-luvun maatalouspolitiikkaa koskevat keskeiset päätökset olivat edelleen auki sekä EU:ssa että Suomessa.

BirdLifen tavoitteena on, että lintujen aiheuttamia taloudellisia menetyksiä vähennettäisiin ohjaamalla suurikokoisten lajien (hanhet, kurjet) esiintymistä lintupeltojen avulla. Osallistuttiin lintujen aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyä kehittävän ympäristöministeriön työryhmän toimintaan. Työryhmä sai ehdotuksensa valmiiksi alkuvuodesta.

Osallistuttiin Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen lintupeltojen kehittämishankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on tuottaa seuraavalle maataloustukikaudelle oikein kohdistettu ja toimiva lintupeltotoimenpide, jolla voidaan vähentää suurikokoisten lintujen aiheuttamia maatalousvahinkoja.

Toteutettiin kansainvälinen selvitys lintujen aiheuttamien maatalousvahinkojen ennaltaehkäisykeinoista. Selvitys perustui eri maiden asiantuntijoille tehtyyn kyselyyn ja julkaistuihin tutkimuksiin. Selvityksen päälaatijana toimi Jari Kontiokorpi.

Maatalouden ympäristöasioissa tehtiin yhteistyötä muiden ympäristöjärjestöjen ja BirdLife Internationalin Euroopan maataloustyöryhmän kanssa (ks. 2.5).

Vedottiin puolueisiin, päättäjiin ja viranomaisiin linnustonsuojelualueiden, erityisesti lintuvesien, hoidon tehostamiseksi ja hoitoon kohdistettavien varojen kasvattamiseksi. BirdLifen työn tuloksena luonnonsuojelurahoitus kasvoi uudessa hallitusohjelmassa merkittävästi, ja merkittävä osa rahoituksesta kohdistuu lintuvesien hoitoon.

Osallistuttiin kosteikkojen suojelua ja kestäväää käyttöä Suomessa edistävän RAMSAR-työryhmän toimintaan sekä eri hallinnonalojen yhteisen kosteikkohankkeen valmistelutilaisuuksin ja neuvotteluihin.

2.4 Muu kansallinen suojelu ja tutkimus

Vuoden aikana laadittiin kirjallisia kannanottoja, lausuntoja, aloitteita ja vetoamuksia muun muassa uhanalaisten vesilintujen metsästyksestä, maakuntakaavoista, suojelualueiden perustamisesta sekä lukuisista laki- ja asetusehdotuksista.

Eduskuntavaalien yhteydessä vaadittiin puolueilta aiempaa merkittävästi suurempaa rahoitusta luonnonsuojeluun, erityisesti lintuvesien hoitoon.

Kansallisesti ja kansainvälisesti tärkeitä luonnonsuojeluasioita tuotiin julkisuuteen mediatiedottein ja artikkelein sekä BirdLife Suomen verkkosivuilla. BirdLife- ja Linnut-lehdissä esiteltiin monipuolisesti linnustonsuojelua sekä kotimaassa että ulkomailla.

Toimittajia ja yleisöä avustettiin suojeluasioihin liittyvissä kysymyksissä.

Pidettiin lintuihin, niiden suojeluun, uhanalaisuuteen ja kannanvaihteluun liittyneitä esityksiä useissa hallinnon ja muiden järjestöjen tilaisuuksissa.

Yhteistyötä Suomen ympäristökeskuksen, Metsähallituksen, Tullin ja ympäristöministeriön kanssa jatkettiin täytettyihin lintuihin ja linnunmuniin liittyvän rikollisuuden estämiseksi. Avustettiin vuoden aikana useasti toimittajia erityisesti laittomaan metsästyshaukkatoimintaan liittyvissä yhteydenotoissa.

2.5 Kansainväliset suojeluasiat

Edistettiin BirdLife Internationalin EU-politiikkatavoitteita vaikuttamalla poliitikkoihin ja avainvirkamiehiin Suomen ollessa EU:n puheenjohtajamaa vuoden jälkipuoliskon ajan.

Osallistuttiin lyijyn käyttökieltoon metsästyksessä tähtäävään EU-prosessiin muun muassa keräämällä ja toimittamalla tietoa lyijyn haitallisista vaikutuksista linnuille ja muulle luonnolle.

Osallistuttiin BirdLifen Euroopan laajuiseen hankkeeseen, jossa pyritään lopettamaan lintujen laitton tappaminen erityisesti Välimeren alueella. Yhteistyössä AEWA:n kanssa järjestettiin tammikuussa kiljuhanhien kartoitusmatka Turkmenistaniin, jossa samalla laskettiin muita uhanalaisten lajien talvehtijoita sekä havainnoitiin lintuihin kohdistuvaa metsästyspainetta.

Osallistuttiin BirdLife Internationalin EU:n luonnonsuojeludirektiivien toimeenpanoa, soveltamista ja toimivuutta tarkastelevan työryhmän (Birds and Habitats Directive Task Force, BHDTF) toimintaan.

Osallistuttiin BirdLife Internationalin selvitykseen, jossa kartoitettiin EU:n jäsenmaiden kansallisen lainsäädännön ristiriitoja EU-lainsäädännön kanssa sekä maiden käytäntöjä lintudirektiivin sallimia poikkeuksia koskien.

Esitettiin EU:lle korjausehdotuksia Suomea koskeviin tietoihin EU:n kokoamassa lintujen lisääntymis- ja kevätmuuttoaikoja koskevaan Key concept -selvitykseen. Osa riistalajeja koskevista tiedoista erosi lintutyöryhmän vuonna 2018 kokoamista tiedoista.

Osallistuttiin BirdLife Internationalin merityöryhmän (Marine Task Force, MTF) ja Itämeren maiden BirdLife-järjestöjen alueellisen merityöryhmän toimintaan.

Osallistuttiin BirdLife Internationalin Euroopan maataloustyöryhmän (Agriculture Task Force, ATF) toimintaan. BirdLife Suomea edusti työryhmässä Irina Herzon.

Osallistuttiin EuroBirdPortal-hankkeeseen, jonka verkkosivuilla kuvataan lintulajien muuton ajoittumista suhteessa säätekijöihin. Suomesta mukana ovat Tiira-lintutietopalvelun havainnot. Tiiraa

kehitettiin siten, että havainnot siirtyvät sieltä automaattisesti EuroBirdPortaliin (EBP). Hanketta edistävässä työryhmässä BirdLife Suomea edusti Peter Uppstu.

Osallistuttiin Siemenpuu – Kansalaisliikkeiden yhteistyösäätiön toimintaan yhdessä muiden ympäristöjärjestöjen kanssa. Säätiö on ympäristöraho, jonka tarkoituksena on edistää ympäristönsuojelun ja ihmisoikeuksien toteutumista kehitysmaissa. Säätiössä on mukana 15 suomalaista kansalaisjärjestöä.

Osallistuttiin kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (International Union for Conservation of Nature, IUCN) ja Suomen IUCN-komitean toimintaan.

Osallistuttiin HELCOMin Lintujen päämuuttoreitit Itämerellä -selvitykseen.

3. Lintuharrastuksen edistäminen

BirdLife Suomen tavoitteena on tarjota lintuharrastukseen liittyviä palveluja parhaiten Suomessa. Tarjoamalla monipuolisia ja haluttuja palveluita BirdLife Suomi jäsenyhdistyksineen vahvistaa jo saavuttamaansa asemaa lintuharrastajayhteisössä ja houkuttelee toimintansa piiriin uusia linnuista kiinnostuneita.

Lintuharrastusta edistämällä kasvatetaan linnustonsuojeluun myönteisesti suhtautuvien määrää. Lintuharrastuksen näkyvyyttä ja kiinnostavuutta lisäämällä saadaan uusia jäseniä ja tukijoita, jotka haluavat tukea BirdLifen toimintaa ja osallistua siihen. Tätä kautta saadaan myös lisää havaintoja, joihin BirdLifen suojelutoiminta asiantuntemuksen ohella perustuu.

3.1 Tapahtumat

Vuoden aikana järjestettiin valtakunnallisia lintuharrastustapahtumia, joiden avulla tehtiin BirdLifea ja sen toimintaa tunnetuksi, hankittiin uusia jäseniä ja tukijoita sekä jaettiin tietoa linnuista ja lintuharrastuksesta.

Pihabongaus, joka on maan suurin luontoharrastustapahtuma, järjestettiin 26.–27.1. jo 14. kerran. Pihabongauksessa tarkkaillaan tunnin ajan lintuja kotipihalla tai muulla sopivalla paikalla ja havainnot ilmoitetaan BirdLife Suomelle. Tapahtuman kohderyhmänä ovat kaikki luonnosta kiinnostuneet. Pihabongaukseen osallistui 24 000 ihmistä 16 000 paikalla ympäri maan. Lintuja ilmoitettiin noin 630 000 yksilöä. Jäsenyhdistykset järjestivät useilla paikkakunnilla Pihabongaukseen liittyviä yleisötapahtumia.

Pihabongaus on merkittävä keino uusien vuositukijoiden (ks. 7.1) tavoittamiseksi. Myös jäsenyhdistyksiä kannustettiin hyödyntämään tapahtumaa ja siihen osallistuneiden yhteystietoja jäsenhankinnassaan. Tapahtuman suojelijana toimi tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio. Tapahtuman yritys yhteistyökumppaneina olivat Elenia Oyj ja Suomen Lintuvaruste Oy.

Pihabongauksen yhteydessä järjestettiin toista kertaa myös kouluille suunnattu Pihabongauksen koululaisviikko 21.–25.1. Koululaisviikon tavoitteena on kannustaa opettajia viemään luokkansa ulos

linturetkelle ja opiskelemaan samalla tieteellistä havainnointia, sen virhelähteitä ja aineiston käsittelyä. Koululaisviikkoon osallistui lähes 700 lasta ja nuorta 44 ryhmässä.

Tornien taisto järjestettiin 4.5. jo 26. kerran. Tornien taistossa kilpaillaan siitä, kuinka monta lintulajia joukkueet havaitsevat lintutorneista kahdeksan tunnin aikana. Tapahtumaan osallistuttiin 317 tornissa. Linturetkiä tai muuta lintuopastusta järjestettiin yleisölle noin 90 tornilla. Joukkueissa oli yli 1 300 jäsentä, ja päivän aikana torneilla kävi tutustumassa lintuharrastukseen lähes 2 000 henkilöä. Eniten lintulajeja (101) havaittiin kolmessa tornissa: Espoon Laajalahdella, Helsingin Vanhankaupunginlahdella ja Mynämäen Mietoistenlahdella. Tornikisa käytiin samaan aikaan myös Ruotsissa, Tanskassa ja Liettuassa.

Lasten lintuviikkoa vietettiin 13.–19.5. jo 16. kerran. Lasten lintuviikko on valtakunnallinen lasten lintutapahtuma, jonka järjestivät yhteistyössä BirdLife Suomi, Luonto-Liitto ja uusi yhteistyökumppani Natur och Miljö. Tapahtumassa innostettiin erityisesti ohjattuja lapsiryhmiä, kuten koululuokkia ja päiväkotiryhmiä, lähtemään linturetkelle ja tutustumaan lähiseudun luontoon. Osallistumiskynnys oli mahdollisimman matala: tapahtumassa etsittiin merkkejä pesivistä linnuista, mutta lajeja ei tarvinnut tunnistaa. Opettajille ja muille ryhmänvetäjille oli tarjolla runsaasti havainnollista materiaalia ja retkivinkkejä tapahtuman verkkosivuilla, tänä vuonna ensimmäistä kertaa myös kattavasti ruotsiksi. Lasten lintuviikkoon osallistui ennätyselliset 4 300 lasta ja 800 aikuista yli 300 ryhmässä eri puolilta maata.

Pönttöbongaus järjestettiin 8.–9.6. seitsemättä kertaa. Tapahtuman tavoitteena on saada ihmisiä kiinnittämään huomiota lähiympäristön lintuihin ja innostaa pönttöjen ripustamiseen sekä kerätä tietoa pönttölintujen levinneisyydestä, runsaudesta ja kannanmuutoksista. Pönttöbongauksessa tarkkaillaan pihapiirin pöntöissä pesiviä lintuja ja havainnot ilmoitetaan BirdLife Suomelle. Tapahtumaan osallistui yli 4 500 ihmistä noin 3 200 paikalla, ja kaikkiaan ilmoitettiin lähes 29 000 pöntön tiedot. Pönttöbongauksen suojelijana toimi luontotoimittaja Juha Laaksonen.

Lintumessut järjestettiin kolmannen kerran 24.8. yhteistyössä Suomen Lintuvaruste Oy:n kanssa. Messupaikkana oli Lintuvarusteen myymälän sisäpiha Gardeniassa Helsingin Viikissä. Näytteilleasettajina oli muun muassa lintuharrastustuotteiden maahantuoja, matkanjärjestäjä ja linnustonsuojelujärjestöjä. Niistä oli Suomesta 22 ja ensimmäistä kertaa yksi ulkomaalainen, Namibiasta. Ohjelmavälillä esiintyivät muun muassa stand up -koomikko Iikka Kivi, Helsingin apulaispormestari Anni Sinnemäki ja linnunpönttöasiantuntija Urpo Koponen. Saliesityksiä pitivät muun muassa Pertti Saurola sekä lintukuvaajat Markus Varesvuo, Jari Peltomäki ja Mika Honkalinna. Messualueen ympäristössä Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa järjesti useita linturetkiä, joissa oli noin 175 osallistujaa. Tapahtuman juonsi Paul Segersvärd. Messuilla oli noin 2 300 kävijää.

EuroBirdwatch-tapahtumaan osallistuttiin 5.–6.10. Maailman suurin lintuharrastustapahtuma järjestettiin 27. kerran, ja sitä vietettiin 44:ssä Euroopan ja Keski-Aasian maassa. Tapahtuman lintuhavainnot koottiin yhteen ja samalla tiedotettiin erityisesti muuttolintuihin kohdistuvista uhkista. Suomessa lintuharrastajia kannustettiin retkeilemään tapahtumaviikonlopun aikana ja tallentamaan havainnot Tiira-lintutietopalveluun. Jäsenedistykset järjestivät tapahtuman aikana 20 retkeä tai muuta yleisötilaisuutta.

Alueellisesti ja paikallisesti jäsenyhdistykset ja niiden paikallisryhmät järjestivät jäsenilleen ja yleisölle satoja erilaisia lintuharrastusaiheisia tapahtumia, kuten retkiä, kursseja, kilpailuja ja yleisötilaisuuksia. Lisäksi järjestettiin kahdeksan lintukurssia kotimaassa ja lähialueilla yhteistyössä kotimaisen lintumatkailuyrityksen (Skaftung Nature) kanssa. Eri järjestäjien lintumatkoista julkaistiin BirdLife-lehdissä koontimainos. Päätettiin, että BirdLifen julkaisuissa mainostettavien matkojen lentojen ilmastopäästöt tulee siirtymäajan jälkeen kompensoida uskottavalla tavalla.

3.2 Tiira-lintutietopalvelu

Tiira-lintutietopalvelu (www.tiira.fi) on vuonna 2006 käyttöön otettu valtakunnallinen lintuhavaintojen tallennusjärjestelmä. Kaikkien jäsenyhdistysten havaintojen keruu, arkistointi ja raportointi tapahtuu Tiira-järjestelmällä. Kaikille linnuista kiinnostuneille tarkoitettussa palvelussa voi tallentaa ja selata lintuhavaintoja koko maasta, ja siellä voi pitää omaa havaintopäiväkirjaa.

Vuoden lopussa Tiira-lintutietopalvelulla oli 33 498 (vuoden 2018 lopussa 30 664) rekisteröitynyttä käyttäjää, joista 7 579 (7 154) oli rekisteröitynyt palveluun BirdLife-jäsennumerolla. Edellisvuodesta käyttäjien määrä kasvoi 2 834 henkilöllä. Tiiran verkkosivuilla kävi 2,7 miljoonaa eri käyttäjää vuoden aikana, ja yksittäisiä hakuja tehtiin 98 miljoonaa.

Vuoden lopussa Tiirassa oli 19 815 560 lintuhavaintoa. Vuoden aikana Tiiraan kirjattiin 1 847 638 havaintoa, joista 358 861 oli ennen vuotta 2019 tehtyjä havaintoja. Csv-lataustoiminnolla Tiiraan vietiin 379 842 havaintoa. Vuoden lopussa Tiiran yhdistyskäyttäjien tekemiä koontihavaintoja oli yhteensä 138 118 ja tallenteita Tiiraan oli viety 142 343.

Rekisteröityneitä käyttäjiä ja yhdistyskäyttäjiä avustettiin ongelma- ja virhetapauksissa päivittäin sähköpostin ja Tiira-foorumien kautta sekä puhelimitse.

Tiiraan tallennettuja havaintoja valvoivat jäsenyhdistykset. Jäsenyhdistysten havaintotoimikunnat ja -vastaavat sekä alueelliset rariteettikomiteat huolehtivat havaintojen tarkistuksesta, käsittelystä ja arkistoinnista omilla havaintojenkeruualueillaan.

Nykyiseen Tiiraan tehtiin vain välttämättömiä muutoksia sekä pieniä ylläpitokorjauksia. Tiiran kehitystyössä keskityttiin edelleen pääasiassa uuden palvelun, Tiira 2:n, ohjelmointiin, käytettävien tekniikoiden selvittämiseen sekä palvelupuolen prosessien kehittämiseen. Tiiran ohjelmointityöstä vastasi ohjelmistoasiantuntija Antti J. Lind. Tiiran ohjelmointityötä tekivät lisäksi tunti-työntekijänä Jesse Niininen, siviilipalvelustaan suorittaneet Antti Häkkinen ja Aleksi Salmela, jotka jatkoivat palveluksen jälkeen jakson työntekijöinä, sekä siviilipalvelustaan suorittava William Linna. Toimintoja ja tarpeita koskevasta suunnittelutyöstä vastasi Tiira-toimikunta yhdessä henkilökunnan kanssa. Toimintalogiikan, palveluiden ja tietokannan suunnittelusta vastasi ohjelmistoasiantuntija yhdessä Heikki Liehun kanssa. Muita kehityskohteita olivat Tornien taiston havaintojen ilmoitus- ja tulossivut.

Tiiran havaintoja käytettiin erityistutkimusten aineistona muun muassa meri- ja metsähanhea, petolintujen muuttoa ja harvalukuisten metsälintujen esiintymistä koskevissa tutkimuksissa sekä Euroatlas-hankkeessa.

3.3 Retkikummitoiminta

Retkikummitoiminta on BirdLifen merkittävimpiä vapaaehtoistoiminnan muotoja. Retkikummit ovat jäsenyhdistyksissä toimivia, BirdLifeen rekisteröityneitä retkenvetäjiä. Vuoden aikana retkikummeina toimi 245 lintuharrastajaa.

Retkikummit vetivät pääsääntöisesti kaikille avoimia linturetkiä tai järjestivät muita lintutapahtumia, joihin on helppo osallistua. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 406 retkeä ja muuta tapahtumaa, joissa osallistujia oli lähes 10 500. Retkillä ja tapahtumissa osallistujille kerrottiin linnuista, lintuharrastuksesta ja -yhdistyksestä. Retkillä hankittiin myös uusia jäseniä. Yhteystietonsa antaneille retkeläisille lähetettiin seuraavaksi ilmestynyt BirdLife-lehti.

Retkikummitoiminnan kautta jäsenyhdistykseen saadaan sitoutettua vapaaehtoistoimijoita. Toimintaa tuettiin tarjoamalla retkikummiin vetäjille retkille tapaturmavakuutus ja materiaalia. Retkikummit, jotka järjestävät ja raportoivat BirdLifelle vuoden aikana ainakin kaksi retkeä, saavat seuraavan vuoden Linnut-lehden vuosikerran. Vähintään neljä retkeä raportoineille tarjottiin mahdollisuus tilata retkiliivi BirdLife Suomen logolla. BirdLife Suomen verkkosivuilla tarjottiin ohjeita ja vinkkejä tapahtumien järjestämiseksi, ja ajankohtaisista asioista tiedotettiin sähköpostitse. Uusille retkikummeille lähetettiin materiaalipaketti.

Retkikummitoiminnan kannustamiseksi nimettiin BirdLife Suomen syyskokouksessa vuoden retkikummi Petri Vainio Turun Lintutieteellisestä Yhdistyksestä.

3.4 Lasten ja nuorten toiminta

BirdLifen tavoitteena on innostaa lapsia ja nuoria lintu- ja luontoharrastukseen, hankkia jäsenyhdistykseen uusia nuoria jäseniä, kannustaa nykyisiä nuorisojäseniä harrastuksessaan eteenpäin sekä tarjota myönteisiä luontokokemuksia kestävän luontosuhteen kehittymisen pohjaksi.

Nuorisotoiminnan kehittämistä jatkettiin. Työn tavoitteena oli saada nuorisotoiminta kattavammaksi, nuorten omaehtoista toimintaa lisättyä ja tehostaa toiminnan tulosten keräämistä. Hallituksen apuna toimi nuorisotoimikunta, joka kehittää BirdLife-yhteisön lapsi- ja nuorisotyötä sekä pyrkii lisäämään nuorten mahdollisuuksia järjestön päätöksenteossa.

Nuorisotoimikunta järjesti kaksi valtakunnallista nuorten lintuharrastuspäivää: talvitapahtuman Turussa 26.1. sekä kesäpäivät Helsingissä 13.7. Tapahtumiin osallistui nuoria eri puolilta maata.

Jäsenyhdistyksiä kannustettiin perustamaan paikallisia nuorisojaoksia, -kerhoja ja -toimikuntia, joille on budjetissa osoitettu varoja toimintaan. Edellytyksenä oli, että nuoriso suunnittelee itse toimintansa. BirdLife tuki toimintaa 10 euroa / nuorisoryhmän jäsen, kuitenkin vähintään 100 euroa/jäsenyhdistys. Nuorisoryhmiä toimi vuonna 2019 ainakin neljässä jäsenyhdistyksessä.

Jäsenyhdistykset järjestivät myös erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja tapahtumia, kuten koululaisretkiä. Vuoden aikana järjestettiin ainakin 165 tapahtumaa, joihin osallistui 4 300 lasta ja nuorta. Nuorten lintuasemakursseja järjestettiin ainakin Hangon ja Kirkkonummen Rönnskärin lintuasemilla.

Jäsenyhdistysten ja paikallisryhmien valmiuksia toteuttaa lasten ja nuorten toimintaa omalla alueellaan tuettiin muun muassa tuottamalla ja jakamalla lasten ja nuorten lintuharrastustoimintaan tarkoitettua materiaalia, kuten Pöntöt & linnut -opasta. Jäsenyhdistysten saatavilla oli myös BirdLifen Suomen nuorisotyön materiaali, joka sisältää muun muassa oppaan lintukerhotoiminnasta, materiaalia oppitunnin pitämiseksi kouluissa ja leiripäivän järjestämiseksi.

Lasten ja nuorten lintuharrastuksen edistämiseksi on retkikummitoiminnalla (ks. 3.3) suuri merkitys ja vankka suosio. Toiminnan kautta tavoitetaan esimerkiksi koululaisia, jotka eivät välttämättä muuta kautta saa kokemuksia lintuharrastuksesta ja retkeilystä. Retkikummeja muun muassa kannustettiin järjestämään Lasten lintuviikon aikana linturetkiä yhteistyössä paikallisen koulun tai päiväkodin kanssa. Retkikummitoiminnan kautta tavoitettiin vuonna 2019 yli 3 600 lasta tai nuorta.

Koululaisille suunnatun Lintuvisan kehittämistä valtakunnalliseksi konseptiksi edistettiin. Lintuvisa tarjoaa peruskoulun ja toisen asteen opettajille materiaalia lintujen tunnistamisen opettamiseen ja luokan oman Lintuvisa-loppukilpailun pitämiseen.

21.–25.1. järjestettiin kouluille suunnattu Pihabongaus-tapahtuma, Pihabongauksen koululaisviikko (ks. 3.1).

13.–19.5. järjestettiin yhteistyössä Luonto-Liiton ja Natur och Miljön kanssa perinteinen, valtakunnallinen Lasten lintuviikko (ks. 3.1), joka tarjosi puitteet ja runsaasti oheismateriaalia lapsiryhmille suunnattujen lintutapahtumien järjestämiseen.

Osallistuttiin 11.10. luontokoulujen järjestämään opettajaopiskelijoiden koulutuspäivään opettajankoulutuslaitoksella Helsingissä. BirdLifen tuottama VESO-koulutuspaketti, jolla peruskoulun opettajia tutustutetaan lintuharrastukseen ja oman paikkakunnan lintuharrastusmahdollisuuksiin, oli jäsenyhdistysten käytettävissä. Kaikki lasten ja nuorten toimintaan soveltuva materiaali pidetään ajantasaisesti saatavilla myös Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton MAPPA-materiaalipankissa (www.mappa.fi).

BirdLife-lehdessä pidettiin lasten ja nuorten omaa palstaa, jossa julkaistiin piirustuksia sekä lyhyitä lintu- ja retkikertomuksia. Nuoret lintuharrastajat kävivät harrastukseen liittyvää keskustelua omassa Facebook-ryhmässään **“Nuoret lintuharrastajat ympär Suomenmaan”** sekä useissa WhatsApp-ryhmissä.

Nuorisotoiminnan kannustamiseksi nimettiin BirdLife Suomen syyskokouksessa vuoden nuoreksi lintuharrastajaksi Eetu Paljakka Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringasta.

3.5 Muu toiminta lintuharrastuksen edistämiseksi

BirdLife Suomen julkaisemat lehdet (ks. 4.1–4.3), uutiskirje, verkkosivusto, sosiaalinen media sekä sähköpostilistat (ks. 4.6) palvelivat lintuharrastajia ja muita linnuista kiinnostuneita tarjoamalla tietoa linnuista sekä vinkkejä lintuharrastukseen ja lintujen suojeluun. Myös jäsenyhdistyksiä kannustettiin aktiiviseen toimintaan sosiaalisessa mediassa. Lisäksi vastattiin satoihin lintujen tunnistamiseen, biologiaan, ruokintaan ja suojeluun liittyviin kysymyksiin puhelimitse, sähköpostitse ja sosiaalisen median kautta. Tiedotustoiminnan yhteydessä esiteltiin säännöllisesti lintuharrastusta eri medioissa

(ks. 4.7).

Tunnista 100 lintulajia -haaste tarjosi linnuista ja ulkoilusta kiinnostuneille jälleen matalan kynnyksen tavan tutustua lintuihin ja lintuharrastukseen. Vuonna 2017 alkaneella haasteella pyrittiin innostamaan ihmisiä lintuharrastuksen pariin ja aktivoimaan erityisesti uusia harrastajia. Suosittuun haastekampanjaan osallistui tuhansia suomalaisia sekä omatoimisesti retkeillen että lintyhdistysten järjestämällä opastuksilla. Lähes 3 500 henkilöä kirjasi havaintojaan kampanjan omaan verkkosovellukseen, ja heistä yli 900 saavutti sadan määritetyn lajin rajan. Haastetta tuki oma Facebook-ryhmä (ks. 4.6).

Järjestöä ja lintuharrastusta esittelevää BirdLife-lehteä lähetettiin valtakunnallisiin lintuharrastustapahtumiin (ks. 3.1) sekä retkikummien (ks. 3.3) vetäjille yleisöretkille osallistuneille. Lisäksi lehteä lähetettiin yhdistyksille ja muille kiinnostuneille jaettavaksi. Yhteensä noin 7 500 lehteä jaettiin vuoden aikana eri tapahtumissa.

Yrityksille ja muille yhteisöille tarjottiin BirdLifen kautta tilattavia opastettuja linturetkiä, jotka sopivat esimerkiksi asiakastilaisuuden tai virkistyspäivän ohjelmaksi. Retkien pääoppaana toimi Paul Segersvärd.

4. Tiedotus ja julkaisut

4.1 BirdLife-lehti

BirdLife-lehti on BirdLife Suomen tiedotuslehti, joka lähetetään jäsenyhdistysten jäsenille ja BirdLifen tukijoille. Lehden voi lukea myös verkkoversiona paperisen lehden sijaan issuu.com-palvelussa.

Lehdessä esiteltiin järjestön ja jäsenyhdistysten toimintaa ja tapahtumia sekä kansallista ja kansainvälistä suojelutyötä, kerrottiin lintumaailman ajankohtaisia asioita ja annettiin harrastusvinkkejä.

BirdLife-lehden 24. vuosikerta ilmestyi kolmena numerona (tammi-, huhti- ja syyskuussa), joissa oli yhteensä 112 sivua. Lehden painosmäärä oli keskimäärin 26 900. Päätoimittajana toimivat Jan Södersved (numero 1) ja Inka Plit (numerot 2–3), ja lehteä taittoi Seppo Alanko. BirdLife Suomen henkilökunta sekä vapaaehtoiset avustajat toimittivat valtaosan lehden aineistosta. Mainoshankinnasta vastasi Markkinointi- ja mainospalvelu Halminen Ky.

BirdLife-lehteä lähetettiin pyynnöstä jäsenyhdistyksille, paikallisryhmille ja muille kiinnostuneille erilaisissa tilaisuuksissa jaettavaksi. Lehti tukee sekä jäsenyhdistysten jäsenhankintaa ja tiedotustoimintaa (ks. 5.2).

4.2 Linnut-lehti

Linnut-lehti kertoo linnuista, lintuharrastuksesta, lintujen suojelusta ja tutkimuksesta. Linnut tarjoaa kaikille linnuista kiinnostuneille hyödyllistä ja luotettavaa lintutietoa sekä kiinnostavia kuvauksia linturetkiltä elämyksellisen tekstin ja hyvien valokuvien avulla.

Vuonna 2019 ilmestyi lehden 54. vuosikerta. Siihen kuului neljä numeroa ja 208 sivua. Lehden päätoimittajana oli Jan Södersved, ja lehteä taittoi Seppo Alanko. Vuoden aikana lehdessä julkaistiin 39 eri kirjoittajan tekstejä ja yli 70 kuvaajan kuvia. Mainoshankinnasta vastasi Markkinointi- ja mainospalvelu Halminen Ky.

Vuosina 1965–1992 Linnut-lehteä edeltäneen Lintumies-lehden sisältö julkaistiin vuoden lopussa lintulehtiportaalisissa (ks. 4.5). Avoimesti saatavilla on yli 1 900 artikkelia, tiedonantoa tai muuta kirjoitusta pdf-muodossa. Vuoden aikana digitoitiin 2000-lukua edeltävät Linnut-lehdet julkaistavaksi myöhemmin lintulehtiportaalisissa.

Vuoden aikana toteutettiin neljä telemarkkinointikampanjaa uusien tilaajien hankkimiseksi. Linnut-lehden näytenumero ja markkinointikirje lähetettiin uusille jäsenille. Näytenumeroita lähetettiin myös muun muassa retkikummeille ja lintukurssien pitäjille. Lehden tilaajamäärä oli keskimäärin 4 726 ja painosmäärä 6 000.

4.3 Linnut-vuosikirja

Linnut-vuosikirja ilmestyi 22. kerran. 176-sivuisessa kirjassa oli 17 artikkelia: muun muassa vuoden 2018 lintukatsausten lisäksi yhteenveto vuoden lintu -hankkeesta 2018 (punasotka) ja sekä tiedonantoja ja tutkimuksia. Kirjan toimitti Mia Rönkä ja taittoi Aarnipaja Ky / Jyrki Heimonen. Kirjan painosmäärä oli 2 400.

Linnut-vuosikirja 2018 julkaistiin yhteistyössä Luonnontieteellisen keskusmuseon ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Linnut-vuosikirjan artikkelit ovat vapaasti saatavilla myös lintulehtiportaalisissa lintulehti.birdlife.fi.

4.4 Ornis Fennica

Ornis Fennica on BirdLife Suomen neljästi vuodessa ilmestyvä englanninkielinen kansainvälinen lintutieteellinen julkaisusarja, joka on ilmestynyt vuodesta 1924.

Ornis Fennican toimituskuntaan kuuluivat päätoimittaja Suvi Ruuskanen, toimittajat Ian Henderson, Chas Holt, Patrik Karell, Kalle Rainio, Andrea Santangeli, Robert Thomson, tekninen toimittaja Johan Ulfvens ja tiedotustoimittaja Kaisa Välimäki. Lehti ilmestyi neljästi. Vuosikerrassa julkaistiin 204 sivulla 17 vertaisarvioitua tieteellistä tutkimusartikkelia. Kahdessa numerossa oli väripainatus. Painosmäärä oli 440.

Ornis Fennicaan lähetettiin arvioitavaksi 40 uutta käsikirjoitusta. Vuoden aikana loppuun käsitellyistä 44 käsikirjoituksesta 18 (40 %) hyväksyttiin julkaistavaksi. Oman vertaisarviointiprosessin rinnalla Ornis Fennica käyttää apunaan myös Peerage of Science -palvelua. Ornis Fennica käyttää Tieteellisten seurain valtuuskunnan tunnusta vertaisarvioidulle tiedejulkaisulle.

Sarjan verkkosivuilla jatkettiin EarlyOnline-käytäntöä: hyväksytyt, korjatut artikkelit olivat nähtävissä ja ladattavissa ennen varsinaista julkaisemista. Tiedotustoimittaja mainosti julkaisuja muun muassa sosiaalisessa mediassa. Ornis Fennicassa julkaistut tieteelliset artikkelit löytyvät maksutta pdf-

muodossa verkkosivuilta www.ornisfennica.org ja lintulehtiportaalista lintulehti.birdlife.fi (ks. 4.5). Ornis Fennicalla on artikkelien julkaisusopimus Gale Groupin ja Proquestin kanssa.

Sarjan vaikuttavuuskerroin vuodelle 2018 oli ISI Web of Sciencen mukaan 0,83 (5 vuoden vaikuttavuuskerroin 1,03). Tässä näkyy laskua edelliseen vuoteen verrattuna, mutta toisaalta pienen lehden vaikuttavuus voi vaihdella hyvinkin paljon vuosittain. Tieteellisten seurojen valtuuskunnan tuki Ornis Fennican julkaisemiselle oli 6 000 euroa.

4.5 Lintulehtiportaali

Lintulehtiportaali lintulehti.birdlife.fi oli vuoden lopussa luettavissa 6 600 artikkelia ja lehteä. Portaaliin voi viedä BirdLifen ja sen jäsenyhdistysten lehdet digitaalisessa muodossa, ja siellä voidaan tehdä hakuja hakusanoilla. Vuoden lopussa portaaliin julkaistiin Linnut-lehteä edeltäneen Lintumies-lehden (1965–1992) artikkelit.

4.6 Verkkoviestintä

Verkkosivujen (www.birdlife.fi) tavoite on palvella monipuolisesti jäsenistöä sekä muita linnuista ja lintuharrastuksesta kiinnostuneita. Sivujen päivittämisestä vastasi BirdLife Suomen henkilökunta. Verkkosivuilla käytiin kuukaudessa 39 000–128 000 kertaa ja vuoden aikana yhteensä 873 714 kertaa (576 881 vuonna 2018).

Tiira.fi-sivustosta kerrotaan kohdassa 3.2.

BirdLife Suomen sosiaalisen median kanaviin päivitettiin muun muassa linkkejä lintutilanteesta, järjestön uutisista, tapahtumista ja tiedotteista. Käytössä olivat Facebook, Twitter ja Instagram.

BirdLifen Facebook-sivun päivityksiä seurasi vuoden lopulla 55 359 henkilöä (50 654 henkilöä vuoden 2018 lopussa). Facebookissa pidettiin yllä myös kahta ryhmää: Lintuharrastus-ryhmässä oli vuoden lopussa 6 352 (5 262) jäsentä ja 100 lintulajia -ryhmässä 5 817 (4 196) jäsentä.

BirdLife Suomen Twitter-tiliä seurasi vuoden lopulla 1 898 henkilöä (1 385 vuoden 2018 lopussa), ja Instagram-tilillä oli vuoden lopussa 2 483 (1 292) seuraajaa.

BirdLife Suomi ylläpiti useita sähköpostilistoja, kuten jäsenyhdistysten toimihenkilöille tarkoitettua BirdLife-aktiivit-sähköpostilistaa, kaikille suomalaisille lintuharrastajille tarkoitettua Lintuverkko-sähköpostilistaa sekä Euroopan laajuista EuroBirdNet-sähköpostilistaa. Vuoden lopussa Aktiivit-listalla oli 416 (391 vuonna 2018), Lintuverkossa 1 008 (1 010) ja EuroBirdNet-listalla 587 (582) tilaajaa.

4.7 Muu tiedotustoiminta

Mediatiedotteilla otettiin kantaa erilaisiin ajankohtaisiin kysymyksiin ja välitettiin tietoa lintumaailman tapahtumista. BirdLife Suomen toimisto laati vuoden aikana 34 mediatiedotetta, jotka julkaistiin painetussa tai sähköisessä mediassa. Henkilökunta avusti joukkoviestimiä yli 120 kertaa; radiohaastatteluja annettiin 19 ja tv-haastatteluja 8.

Jäsenille ja tukijoille lähetettiin vuoden aikana kahdeksan sähköistä uutiskirjettä. Niissä oli lyhyitä

ajankohtaisia uutisia ja tapahtumia. Palvelun kautta lähetettiin myös tapahtumakutsuja BirdLifen tapahtumiin aikaisemmin osallistuneille.

5. Järjestötoiminta

Jäsenyhdistysten toiminnan tukeminen on tärkeää lintuharrastuksen edistämisen ja jäsenmäärän kasvun kannalta. Jäsenmäärän kasvu tuottaa lisää resursseja ja toimijoita myös suojelutyöhön.

5.1 Jäsenyhdistykset ja paikallistoiminta

BirdLife Suomeen kuuluu 30 jäsenyhdistystä, joiden toimialueet kattavat koko maan.

Jäsenyhdistyksiin kuului 31.12.2019 yhteensä 14 581 henkilöjäsentä (vuoden 2018 lopussa 14 108).

Vuoden aikana jäsenmäärä kasvoi 473 henkilöllä.

BirdLife Suomen jäsenyhdistykset	Jäsenmäärä vuonna 2019
BirdLife Keski-Pohjanmaa ry	249
Bongariliitto ry	1 105
Etelä-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry	380
Etelä-Savon Lintuharrastajat Oriolus ry	299
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Helsingfors traktens Ornitologiska Förening Tringa ry	3 342
Kainuun Lintutieteellinen Yhdistys ry	147
Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry	429
Kemi–Tornion Lintuharrastajat Xenus ry	135
Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry	448
Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys ry	700
Kuopion Luonnon Ystävain Yhdistys ry / Lintuyhdistys Kuikka	384
Kuusamon Lintukerho ry	163
Kymenlaakson Lintutieteellinen Yhdistys ry	376
Lapin Lintutieteellinen yhdistys ry	347
Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry	278
Lounais-Hämeen Lintuharrastajat ry	122

Merenkurkun Lintutieteellinen Yhdistys ry	129
Ostrobothnia Australis rf	36
Pirkanmaan Lintutieteellinen yhdistys ry	1 281
Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry	264
Pohjois-Pohjanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry	458
Porin Lintutieteellinen Yhdistys ry	483
Porvoon Seudun Lintuyhdistys – Borgå Nejdens Fågelförening ry	278
Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry	578
Rauman Seudun Lintuharrastajat ry	222
Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry	403
Suupohjan Lintutieteellinen Yhdistys ry	139
Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry, Åbo Ornitologiska Förening rf	1 115
Valkeakosken Lintuharrastajat ry	164
Ålands Fågelskyddsförening rf	127

Tuettiin luonteeltaan paikallisten ja omatoimisten lintuharrastusryhmien syntymistä ja toimintaa yhdistysten toimialueiden sisällä. Vuonna 2019 toimi kahdeksan paikallisryhmää viidessä yhdistyksessä. Keski-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys muutti nimensä muotoon BirdLife Keski-Pohjanmaa.

5.2 Jäsenyhdistysten toiminnan tukeminen

BirdLife tuki jäsenyhdistyksiään ja niiden paikallisryhmiä monin eri tavoin. BirdLifen tarjoamat palvelut, kuten jäsenrekisteripalvelu ja uutiskirjepalvelu, on koottu verkkosivuille. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin lisäksi muun muassa Aktiivit-sähköpostilistalla (ks. 4.5).

Yhdistystoimintaan liittyvissä asioissa, kuten vapaaehtoisverkoston luomisessa ja vahvistamisessa, tarjottiin neuvontaa ja koulutusta erityisesti edustajiston kevät- ja syyskokousten yhteydessä. Uusille puheenjohtajille jaettiin perehdyttämismateriaalia. Toimiston henkilökunta vieraili paikallisyhdistyksissä vuoden aikana 2 kertaa.

Jäsenyhdistysten sisäistä ja ulkoista viestintää tuettiin. BirdLife-lehden tapahtumakalenteri tarjosi mahdollisuuden ilmoittaa tapahtumista ja kokouksista. Lisäksi yhdistykset ja paikallisryhmät saivat halutessaan esitellä toimintaansa lehdessä laajemminkin. Jäsenviestintään tarjottiin BirdLifen

käyttämää uutiskirjepalvelua, ja sitä käytti viisi yhdistystä. Mediatiedottamisessa ja tiedotusvälineiden kanssa toimimisessa tarjottiin apua ja neuvontaa. BirdLifen valtakunnalliset tiedotteet olivat jäsenyhdistysten käytössä paikallisesti muokattaviksi ja levitettäviksi. Kaikilla yhdistyksillä oli www.birdlife.fi/yhdistys-aliasosoite sekä mahdollisuus saada yhdistys@birdlife.fi-sähköpostialias. Yhdistyksiä tuettiin myös sosiaalisen median käytössä. Vanhojen paikallislehtien sähköistä julkaisemista varten oli tarjolla lintulehtiportaali (ks. 4.5).

BirdLifen ylläpitämä Tiira-lintutietopalvelu (ks. 3.2) oli keskeisessä asemassa jäsenyhdistysten toiminnassa sekä lintuharrastuksen edistämisen, jäsenhankinnan että suojelu- ja tutkimustyön kannalta. Jäsenyhdistyksiä tuettiin suojelutyössä monin muinkin tavoin (ks. 2).

Jäsenyhdistyksiä kannustettiin aktiiviseen jäsenhankintaan neuvonnalla ja materiaalilla. Uudet jäsenyhdistysten jäsenet saivat liittymislahjana Rissa kiikarissa -lintuharrastusoppaan ja BirdLife-havaintovihkon. Yhdistysten jäsenhankintaa tuettiin myös muun muassa lähettämällä retkikummiin (ks. 3.3) vetämien retkien osallistujille BirdLife-lehti sekä mainostamalla jäseneksi liittymistä BirdLifen viestintäkanavissa.

Jäsenyhdistyksiä ja paikallisryhmiä kannustettiin järjestämään monipuolista ja helposti lähestyttävää yleisötoimintaa, kuten retkikummiin vetämiä retkiä (ks. 3.3). BirdLife Suomen valtakunnalliset lintuharrastustapahtumat (ks. 3.1) tarjosivat valmiit puitteet toteuttaa myös paikallisia tapahtumia ja saada medianäkyvyyttä. Lasten ja nuorten toimintaa sekä sen tukemista esitellään kohdassa 3.4.

Jäsenyhdistysten ja paikallisryhmien käyttöön tarjottiin monipuolista materiaalia. BirdLifen tuottamia esitteitä ja BirdLife-lehteä voi tilata tapahtumissa jaettavaksi. Käytettävissä oli mallipohjat oman yhdistysesitteen ja uuden jäsenen infopakettien tuottamiseen. BirdLifen kautta oli mahdollisuus teettää yhdistysbanderolli ja lintutorneihin kiinnitettäviä tornikortteja. Yhdistyskyselypalvelun avulla jäsenyhdistyksillä oli mahdollisuus teettää jäsenkysely helposti ja edullisesti.

Jäsenyhdistyksille oli tarjolla mahdollisuus BirdLife Suomen selainpohjaiseen jäsenrekisteripalveluun. Palvelua käytti 24 yhdistystä.

BirdLife Suomen ja UPM:n talkooyhteistyö lintujen ja niiden elinympäristöjen hyväksi jatkui. Vuonna 2019 talkootuella (5 900 euroa) haluttiin tukea erityisesti lasten lintu- ja luontokursseja, kosteikkojen kunnostushankkeita ja paikallisia linnustolaskentoja UPM:n kiinteistöillä. Talkootukea jaettiin yhteensä 12 jäsenyhdistykselle. Suurimmat tukisummat menivät Porin Lintutieteelliselle Yhdistykselle Säpin lintuaseman kunnostukseen, Suomenselän Lintutieteelliselle Yhdistykselle lintukosteikon kunnostukseen ja Valkeakosken Lintuharrastajille kunnostustalkoiden työkalujen hankintaan. Tuettuun toimintaan osallistui yhteensä yli 500 henkilöä.

5.3 Huomionosoitukset

BirdLife Suomen kultainen ansiomerkki myönnettiin Seppo Keräselle ja Martti Soikkelille.

BirdLife Suomen hopeinen ansiomerkki myönnettiin Esa Aallolle, Janne Aallolle, Tuomo Hurmeelle, Juha Juutille, Pekka Karhulle, Jari Kiljuselle, Petteri Lehikoiselle, Sami Luomalle, Matti Maskulinille, Matti Mäkelälle, Ari Rantamäelle, Markku Saihalle, Harry Seppälälle, Matti Sillanpäälle, Kari

Soilevaaralle, Totti Toiskalliolle, Kari Virralle ja Anssi Vähätalolle. Yhdistyksen BirdLife-ansiomerkki, joita jäsenyhdistykset myöntävät oman harkintansa mukaan, myönnettiin 43 henkilölle.

BirdLife Suomen vuoden lintuyhdistys -tunnustuspalkinto myönnettiin Päijät-Hämeen lintutieteelliselle yhdistykselle. Valinnan perusteena oli monipuolinen järjestö- ja suojelutoiminta. Vuoden nuoreksi lintuharrastajaksi valittiin Eetu Paljakka Kirkkonummelta sekä vuoden retkikummiksi Petri Vainio Turusta.

5.4 Kansainvälinen järjestötoiminta

BirdLife Suomi on kansainvälisen BirdLife International -järjestön jäsen ja toimi edellisvuosien tapaan tiiviissä yhteistyössä BirdLife Internationalin sekä BirdLife Euroopan toimiston henkilökunnan kanssa suojelu-, tiedotus- ja järjestötoimintaan liittyvissä asioissa. BirdLife Suomi sai BirdLife Internationalilta materiaalia ja muuta apua tiedotustoiminnan ja varainhankinnan tueksi.

BirdLife Suomi maksoi jokaisesta henkilöjäsenestä BirdLife Internationalille jäsenmaksuna yhden dollarin (USD) sekä vapaaehtoista jäsenmaksua BirdLifen Euroopan toiminnalle 3 000 euroa.

Osallistuttiin maailman suurimpaan lintuharrastustapahtumaan, EuroBirdwatch-viikonloppuun 5.–6.10. (ks. 3.1).

Hallituksen puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja osallistuivat 1.–3.6. Islannissa järjestettyyn Pohjoismaisten BirdLife-järjestöjen kokoukseen. Järjestökoordinaattori osallistui 6.–9.5. Brysselissä järjestettyyn Euroopan BirdLife-järjestöjen ympäristökasvattajien seminaariin.

BirdLife Internationalin julkaisemaa BirdLife – The Magazine -lehteä välitettiin linnustonsuojeluklubin kansainvälisen maksun ja kannatusmaksun maksaneille ja lehden tilaajille. Suomen levikki oli 50 kpl.

Kansainvälistä suojelutoimintaa käsitellään tarkemmin kohdassa 2.5.

6. Hallinto

6.1 Edustajisto

BirdLife Suomen ylintä päätösvaltaa käyttää edustajisto, jonka toimikausi on kaksi kalenterivuotta. Jokaisella jäsenyhdistyksellä on vähintään yksi edustaja. Lisäedustajia kukin yhdistys saa jäsenmääränsä perusteella BirdLife Suomen säännöissä määritettyjen kriteerien mukaisesti.

Kaudella 2018–2019 edustajia oli 103. Edustajiston puheenjohtajana oli Petri Seppälä (Pirkanmaan Lintutieteellinen yhdistys) ja varapuheenjohtajana Arto Kalliola (Turun Lintutieteellinen Yhdistys).

Edustajisto kokoontui kevätkokoukseen 17.3. Poriin ja syyskokoukseen 17.11. Hämeenlinnaan. Molemmat edustajistonkokoukset suoratoistettiin Youtubessa.

Syyskokouksessa valittiin jäsenet liittohallitukseen viiden erovuoroisen tilalle kaudelle 2020–2021. Erovuorossa olivat hallituksen puheenjohtaja Johan Hassel sekä hallituksen jäsenet Jussi Kenttä,

Markus Keskitalo, Kim Kuntze ja Marko Vauhkonen. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Mika Asikainen. Muista erovuoroisista valittiin uudelle kaudelle Jussi Kentta, Markus Keskitalo, Kim Kuntze ja Marko Vauhkonen.

Varsinaisena tilintarkastajana toimi HT Jarmo Tähtinen ja varatilintarkastajan HT Noora Kerbs. Toiminnantarkastajana oli Jouni Lamminmäki ja varatoiminnantarkastajana Jari Kårlund.

6.2 Liittohallitus

BirdLife Suomen kymmenjäseninen hallitus kokoontui neljä kertaa. Lisäksi hallitus ja henkilökunta pitivät elokuussa viikonloppuna suunnittelukokouksen. Hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt (suluissa osallistuminen kokouksiin):

Nimi	Asema	Kotipaikka	Osallistuminen
Johan Hassel	puheenjohtaja	Kokkola	(4/4)
Hanna Aalto	varapuheenjohtaja	Parikkala	(4/4)
Kim Kuntze	jäsen	Tampere	(4/4)
Juhani Kairamo	taloudenhoitaja	Espoo	(4/4)
Jussi Kentta	jäsen	Teuva	(2/4)
Markus Keskitalo	sihteeri	Porvoo	(2/4)
Jyrki Mäkelä	jäsen	Kuusamo	(4/4)
Tuomo Pihlaja	jäsen	Hankasalmi	(1/4)
Petro Pynnönen	jäsen	Lohja	(3/4)
Marko Vauhkonen	jäsen	Heinola	(3/4)

Hallituksen kokousten pöytäkirjapykälä kertyi 56. Näiden lisäksi hallitus piti vuoden aikana kahdeksan sähköpostikokousta.

6.3 Toimikunnat

Kaakkurityöryhmä:

Kalevi Eklöf, Lasse Kosonen ja Pertti Virta. Työryhmä koordinoi kaakkurin pesimäkannan, poikastuoton ja elinympäristöjen seurantaa.

Kuikkatyöryhmä:

Pekka Lehtonen (pj.), Maria Tirkkonen ja Jukka Virtanen. Työryhmä koordinoi kuikan pesimäkannan, poikastuoton ja elinympäristöjen seurantaa ja tietojen julkaisemista.

Kurkityöryhmä:

Juhani Rinne (pj.), Jouko Alhainen, Antti Karlin ja Pekka Mustakallio (rengastuskoordinaattori). Työryhmä koordinoi kurkien tutkimusta ja suojelua, ja on lisäksi yksittäistapauksissa antanut

lausuntoja ja neuvontaa sekä ottanut loukkaantuneita kurkia hoitaakseen.

Heinäkurppatyöryhmä:

Juha Juuti, Jari Kiljunen, Matti Koivula, Jari Kontiokorpi, Harri Kontkanen, Karri Kuitunen, Teemu Lehtiniemi, Mika Pirinen ja Tero Toivanen. Toimikunta edistää heinäkurpan suojelua.

Nimistötoimikunta:

Harri Högmander (pj.), Heidi Björklund, Jukka Hintikka, Juhani Lokki, Jan Södersved ja William Velmala. Toimikunta ylläpitää ja päivittää maailman lintujen suomenkielisten nimien luettelo.

Rariteettikomitea (ks. 2.1):

William Velmala (pj.), Hannu Huhtinen, Karri Kuitunen, Petri Lampila, Alekski Lehikoinen, Petteri Lehikoinen ja Roni Väisänen. Komitea tarkastaa ja julkaisee kaikki Suomessa tehdyt valtakunnallisesti harvinaiset lintuhavainnot ja pitää yllä virallista lajilistaa Suomessa havaituista lintulajeista. Komitea kokoontui kaksi kertaa.

Suojelutoimikunta:

Markus Ahola, Ari-Pekka Auvinen, Margus Ellermaa, Aili Jukarainen, Teemu Lehtiniemi, Juha Lindy, Markku Mikkola-Roos, Jyrki Mäkelä, Kristiina Nyholm ja Tero Toivanen. Toimikunta kokoontui kerran.

Tiira-toimikunta:

Peter Uppstu (pj.), Annika Forstén, Sampo Kunttu, Kim Kuntze, Jari Kårlund, Teemu Lehtiniemi, Heikki Liehu, Olli-Pekka Liinalaakso, Antti J. Lind, Tero Linjama, Panu Muhli ja Tuomo Pihlaja. Toimikunta avusti Tiira-lintutietopalvelun suunnittelussa ja testauksessa.

Nuorisotoimikunta (ks. 3.4):

Kim Kuntze (pj.), Sebastian Andrejeff, Hannes Halminen, Kirsikka Hiltunen, Jere Jokinen, Markus Kanninen, Olli Keskiäallio, Jaakko Koponen, Nico Niemenmaa, Eetu Paljakka, Nea Pitkäkangas, Valter Salonen, Teemu Sirkkala ja Teo Ylätalo.

6.4 Henkilökunta ja toimitilat

BirdLife Suomen toimihenkilöt olivat toiminnanjohtaja Aki Arkiomaa, suojelu- ja tutkimusjohtaja Teemu Lehtiniemi, tiedottaja Jan Södersved, hallintopäällikkö Kirsi Peltonen, järjestökoordinaattori Inka Plit 28.1. lukien, suojeluasiantuntija Tero Toivanen, ohjelmistoasiantuntija Antti J. Lind, määräaikainen suojeluasiantuntija Petri Lampila 11.2. lukien, osa-aikainen taloussihteeri Merja Taiminen-Vähätalo sekä Inka Plitin sijaisena järjestökoordinaattori Juhani Kairamo (31.1. saakka).

Määräaikaisina Tiira2-työntekijöinä olivat Antti Häkkinen (25.4.–31.7.) ja Alekski Salmela (9.8.–8.11.). Tuntityöntekijöinä työskentelivät taloudenhoitaja Juhani Kairamo, Tiira2-kehitystyössä Jesse Niinen, valkoselkätikkakartoituksissa ja Lintuhaitat-hankkeessa luontokartoittaja Jari Kontiokorpi. BirdLife Suomen toimistolla suorittivat siviilipalvelusta Antti Häkkinen (24.4. saakka), Alekski Salmela (8.8. saakka), Eliel Auvinen (5.10. saakka), Tatu Turunen (25.9. alkaen) ja William Linna (16.12. alkaen). Toimistolla oli TET-harjoittelussa yksi koululainen.

BirdLife Suomen toimisto sijaitsee Helsingissä (Annankatu 29 A 16). Toimistolla toimii BirdLifelta

vuokratulla työpisteellä myös Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa.

6.5 Jäsenyydet ja edustukset

Jäsenyydet:

- Aikakauslehtien Liitto ry
- BirdLife International
- FEE Suomi (Suomen ympäristökasvatuksen seura ry)
- Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto IUCN ja Suomen IUCN-komitea
- Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry
- Siemenpuu – Kansalaisliikkeiden yhteistyösäätiö
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry, ulkojäsen
- Tieteellisten Seurain Valtuuskunta
- Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry (Suomen FSC)
- Veronmaksajain Keskusliitto ry
- Ympäristöareena ry

Edellä mainittujen jäsenyyksien osalta BirdLife Suomea edusti henkilökunta.

Kotimaiset edustukset (suluissa BirdLife Suomea edustanut henkilö):

- FRESHABIT LIFE-hankkeen ohjausryhmä (Tero Toivanen)
- Järjestöjen maatalouden ympäristöryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Kiljuhanhityöryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- LIFE Luonto ja BD -työryhmä (Tero Toivanen)
- Lintutyöryhmä (Uhanalaisuus ja direktiiviraportointi) (Teemu Lehtiniemi)
- Lintupeltojen kehittämishankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn ja ennaltaehkäisyn lainsäädäntöä valmistelevan hankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Metsähallituksen petolinturyhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Metsähallituksen vieraspetohankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Ramsar-kosteikkotyöryhmä (Tero Toivanen)
- Vieraslajiasioiden neuvottelukunta (Teemu Lehtiniemi)
- Vieraslajiasiantuntijaverkosto (Teemu Lehtiniemi)
- Suomen IUCN -komitea (Teemu Lehtiniemi)
- Sääksisäätiö (Vesa Hyyryläinen)
- Ympäristöministeriön lintuihin kohdistuvien luonnonsuojelurikosten ja munien keruun ehkäisy (MURO) -ryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Ympäristöministeriön merimetsotyöryhmä (Teemu Lehtiniemi)

Kansainväliset edustukset:

- Agriculture Task Force (ATF) (Irina Herzon, Tero Toivanen)
- Association of European Rarities Committees (AERC) (Rariteettikomitea)
- Birds and Habitats Directives Task Force (BHDTF) (Margus Ellermaa, Teemu Lehtiniemi ja Tero Toivanen)
- Marine Task Force (Teemu Lehtiniemi, Tero Toivanen)

7. Talous

BirdLife Suomen talouden perustana olivat vuositukimaksut, jäsen- ja tilausmaksut, kuukausitukimaksut, opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus nuorisotyötä tekeville järjestöille, julkaisujen myyntitulot, ympäristöministeriön yleisavustus, mainostulot, linnustonsuojeluklubin tukimaksut sekä lahjoitukset. Varainhankinnasta vastasi toiminnanjohtaja.

Tilikauden tulot olivat 1 103 000 euroa ja tilikauden ylijäämä oli 43 816,96 euroa.

7.1 Jäsenet

Jäsenyhdistysten jäsenmaksu oli 13 euroa per jäsenyhdistyksen jäsen perhejäsenet pois lukien. Jäsenyhdistysten jäsenmäärät on listattu kohdassa 5.1.

7.2 Vuosi- ja kuukausitukijat

Vuoden lopussa BirdLife Suomella oli 7 629 vuositukijaa, joista uusia oli 1 236. Talvella ja keväällä toteutettiin telemarkkinointikampanja vuositukijoiden hankkimiseksi. Vuositukimaksu oli vähintään 33 euroa. Kuukausitukijoiden hankkimiseksi toteutettiin kesällä ja syksyllä kahden paikallisyhdistyksen jäsenistölle kohdistettu kampanja. Kuukausitukijoita oli vuoden lopussa 1 439 (1075 vuonna 2018), joista uusia 527.

7.3 Linnustonsuojeluklubi

Ylläpidettiin linnustonsuojeluklubia, jonka tukimaksua maksoi 230 tukijaa.

7.4 Kertalahjoitukset

Lahjoituksia saatiin 47 000 euroa, johon sisältyy BirdLifen loppuvuonna organisoimien yhdeksän jäsenyhdistyskeräyksen kokonaistuotto 30 000 euroa.

7.5 Muu varainhankintatyö

Vuoden aikana markkinoitiin BirdLifen lahjapönttöjä, ja käytössä oli palvelu tekstiviestilahjoitusten keräämiseksi ja lahjoitusten tekeminen Facebookin kautta.

BirdLifen yritysytteistyökumppanit olivat Elenia Oy, Finnature Oy, Lintukuva.fi, Skaftung Nature, Suomen Lintuvaruste Oy, Villalan Kesäpesä Oy ja Ylläksen Yöpuu. Yhteistyön aihealueina olivat muun muassa lintu- ja valokuvauskurssien sekä tapahtumien järjestäminen. Tiira-lintutietopalveluun (ks. 3.2) perustuvaa havaintosivupalvelua myytiin erälle kunnille.

7.6 Valtionavustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus nuorisotyöhön oli 40 000 euroa. Ympäristöministeriöltä saatiin yleisavustusta ympäristöjärjestötoimintaan 46 000 euroa. Yleisavustukset ovat 7,8 prosenttia kokonaistuloista.

8. Suomen Lintuvaruste Oy

Suomen Lintuvaruste Oy on BirdLife Suomen kokonaan omistama lintuharrastusvälineiden myyntiin erikoistunut yritys. Yhtiön toiminnan tavoitteena on jäsenistön palveleminen, toiminnan kannattavuuden parantaminen sekä BirdLifen toiminnan tukeminen.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 1 023 222,08 euroa, ja yhtiö lahjoitti BirdLife Suomelle 35 000 euroa tieteellistä toimintaa varten. Lintuvaruste ei jakanut osinkoa. Yhtiön hallituksessa olivat Aki Arkiomaa, Juhani Kairamo ja Jouni Lamminmäki. Yhtiöllä on toimitusjohtaja ja yksi työntekijä. Lintuvarusteella on myymälä Helsingin Viikissä (Koetilantie 1).